FRITT Premium Gives bort med kupong och omslag. ROYAL CROWN SOAP Sänd efter fri Katalog. 654 Main St., Winnipeg.

SVENSKA CANADA-TIDNINGEN HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH NEWSPAPER IN CANADA

Svenska Canada-Tidningen

The Swedish Canada News

Prov. Librarian Winnipeg dec. 20

ROYAL CROWN SOAP FRITT Premium Gives bort med kupong och omslag. Sänd efter fri Katalog. 654 Main St., Winnipeg.

ÅRG. (YEAR) 28. LÖSNUMMER 10 CENTS. WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 5 AUGUSTI. 1920. LÖSNUMMER 10 CENTS. No. 32.

POLITISK VECKO-REVY FÖR CANADA.

I valen i Nova Scotia besätta liberalerna 32 platser utav 43 under det att det konservativa partiet praktiskt taget utplånas och tillintetgöres.

HON. ARTHUR MEIGHEN UTE I OGJORT VÄDER.

Som ett plus till de 30 procents förhöjning i järnvägstaxorna, som Canadian Railway Association redan begärt och vilken applikation skall handläggas den 10 augusti av Dominion Railway Board, kommer man att begära ytterligare 30 procents förhöjning. Om den första begäran garanteras betyder det en ökning av $60,000,000 i järnvägarnas inkomster. Den nya applikationen, vilken betyder ytterligare $60,000,000, skiljer sig från den första i det, att den bestämmer om ökning i avgifterna för baggage, transport av mjölk samt för passagerare.

Transporteringsdepartementet av Canadian Manufactures' Association i förening med handelskamrarna i olika delar av landet samlar nu data och fakta för att motsätta sig denna begärda förhöjning. Man har även begärt, att sakens förhandlande skall uppskjutas för att vinna tid att samla nödig statistik och bevis för att förhöjningen är oberättigad.

* * *

Veckans viktigaste politiska händelse var utan tvivel valet i Nova Scotia, som vi omnämnde f. v. Det utföll så at liberalerna erhöllo 30 platser, de konservativa en, arbetarna 5 och farmarne 7. Som ett resultat därav sitter den liberala regeringen åter i sätet med en 17 rösters övervikt. Sagda regering har i 38 på varandra följande år suttit vid styret samt har sedan 1896 havt George H. Murray i spetsen. Valkampanjen var ovanligt lugn. Den enda av regeringens medlemar, som besegrades var Hon. E. H. Armstrong, kommissionär för de publika arbetarna samt gruvorna, som dock ersattes av en annan liberal.

Fastän man i Ottawa hade väntat att Hon. Murray skulle återbördas till premiärskapet, var man dock ej beredd på det nästan fullständiga tillintetgörandet av det konservativa partiet. Inom den federala regeringen gick man den dagen med mera eller mindre glämiga och rägnvädersdystra ansikten. Den sårbaraste punkten för Dominion-regeringen ligger i återväljandet av två farmare i Colchester county, där Hon F. B. McCurdy måste söka återval i egenskap av minister för de offentliga arbetena.

* * *

Ett nationellt farmare-arbetareparti kommer att organiseras för att vara redo vid nästa Dominion-val och för detta ändamål utsändas nu cirkulärbrev till sekreterarna av de olika arbetarepartierna i landet. Den som utsänder dessa brev är James Simpson i Toronto, sekreterare för Ontariosektionen av Canadian Labor Party. Man har beslutat att sammankalla ett möte i avsikt att organisera ett nytt nationellt parti. Detta beslut fattades i lördags vid en konferens i Toronto hållen av ombud för arbetarna samt United Farmers of Ontario.

* * *

Hon. Arthur Meighen höll i måndags sitt bebådade tal i sin hemstad Portage La Prarie, Man. Han var dock nog försiktig att ej ge något bestämt uttalande om regeringens framtida politik. Tvärtom gick han som katten kring en het gröt samt talade så där i allmänhet i vaga ordalag om en bättre förståelse av de nuvarande problemen och naturligtvis klandrade han i förtäckta ordalag "folkets missnöje."

Han mottogs med en viss pomp och ståt, som dock verkade skäligen så ihålig för ankande folk. Han tal åhördes av en skara på 3,000 personer, bland vilka märktes premiärminister Norris och andra framstående politiker.

Mr. Meighen ämnar att i början av denna månad hålla en serie tal i Ontario för att plädera för det konservativa partiet till vad verkan den have kan.

* * *

The Grain Growers of Saskatchewan beslöt vid ett f. v. hållet möte i Regina att ej beträda det provinsiella politiska fältet för närvarande. Det exekutiva rådet hade nämligen underlåtit att bereda en politisk plattform, varöver många voro missnöjda. Därför har man allt skäl att tro, att den nästa konventionen kommer att bliva åtskilligt stormig.

* * *

Från London meddelades f. v., att privy council vägrat mennoniterna rätt att vädja till dem, sedan domstolarna i Manitoba sagt sitt ord i skolfrågan. Härvarande myndigheter uttalade sig därför f. v. på följande sätt: 'Provinsen Manitobs rätt att yrka på skolundervisning för alla barn har nu för alla tider avgjorts till dess förmån."

* * *

Vid en konferens f. v. å Royal Alexandra i Winnipeg hållen av independenta samt farmare valdes George Little till ordförande och A. R. Boivin till sekreterare. Huruvida mötet nu definivt bildat ett independent-farmare parti kunde man ej få veta, då mötet var hemligt. Före konferensen uttalade sig dock McKinnell på följande sätt:

"En independent-farmare gruppkommer att bildas och en ledare skall väljas. En förtroendeomröstning för Norris-regeringen med löfte om understöd i allmän politik, kommer att antagas."

Dock säges det, att McKinnells förutsägelser ej slagit in. Ännu svävar man i okunnighet om, vad denna konvention uträttat och vad den betytt.

Banditer röva ett tåg.

Tre banditer, vilka i den engelska pressen beskrivas som utlänningar, rövade i måndags afton konduktörerna och passagerarna å det C. P. R.-tåg som går från Lethbridge genom Crow's Nest Pass. Rånet skedd vid Sentinel i närheten av British Columbia gränsen. Vid sex-tiden på aftonen reste sig de tre banditerna, vilka voro passagerare på tåget, samt tvingade med revolvern i hand de manliga passagerarna att överlämna sina pängar, vilket inbringade banditerna mellan $500 till $600. Två av de manliga passagerarna undersöktes in på bara kroppen och det var tydligt att banditerna väntat att träffa på någon person, som bar en större summa på sig. När tåget stannade vid Sentinel stego de tre rövarna av samt tvingade med revolvern konduktören att åter starta tåget.

Banditerna äro från Calgary samt kända för polisen, som förklara dem vara amatörer. Den beridna polisen i alla städer mellan Lethbridge och Fernie äro nu ute på jakt efter dem. De beskrivas som två slätrakade män på cirka 28 år samt en med grå mustach på omkring 45 år. De talade bruten engelska samt tros vara av fransk eller italiensk nationalitet. Man tror, att det är samma personer, vilka två dagar tidigare rövade en affär i Skookum Chuck, 40 mil norr om Cranbrook.

Drömmen om världsvälde ännu ej död?

Priserna ha, som bekant gått upp i nästan alla länder under de senaste 6 eller 7 åren, men ingenstädes till den grad som i Tyskland, beroende naturligtvis till en stor del på det alltjämt sjunkande penningvärdet. Arbetslönerna ha sedan 1913 ökats i genomsnitt 500 procent, priserna på livsmedel, kläder, hushyra och nöjen ha stigit mer än tre gånger så mycket, eller i det närmaste 1,620 procent. Några siffror skola belysa förhållandet. En snickares lön var 1913 för 9 timmars arbete 41 1-2 mark, nu är den för 8 timmars arbetsdag 288 mark. En sättare, som 1913 fick 37 mark får nu 230; en murares lön har höjts från 44 till 216 mark. Konduktörer fingo då 30 mark nu 218. Arbetare som 1913 fingo 20 1-2 mark, få nu 206. Bokhållare fingo 40 mark och få nu 190. Tio lbs. potatis kostade 1914 tre tiondels mark, nu kosta de 4 mark; smör, som kostade 1 1-4 mark per lb., kostar nu 17 mark; ett dussin ägg har stigit i pris från 65 hundradels mark till 31 mark, en ökning av 3,230 procent. Ett lb. kött kostar 24 mark i stället för 1 mark; 100 lbs. kol, som 1914 betingade 1 mark, kosta nu 23 1-2 mark, en ökning av 2,350 procent. En färdiggjord mansdräkt kostade 60 mark och kostar nu 1,300 mark; ett par skor 12 1-2 mark, nu 300 mark. Tyg som 1914 såldes för 7 1-2 mark per meter, kostar nu 175 mark. Spårvagnsavgiften var 1914 en tiondels mark, nu sju gånger så mycket. Det, som stigit minst är hushyrorna. En våning på 5 rum, som 1914 hyrdes för 125 mark i månaden, kostar nu endast 25 mark mer.

Drömmen om ett segerrikt krig och världsvälde synes icke ha övergivit tyskarna, och militärpartiet gör vad det kan att hålla den vid friskt liv. General Bernhadi har i dagarna utgivit en ny bok, med titel Om framtidens krig, vari han förfäktar den åsikten, att Tyskland med tillhjälp av submariner skall kunna underkuva England, Frankrike och Italien. "I trots av fredsvillkoren," skriver han, "måste U-båtsystemet utvecklas i mån som tillfällen därtill yppa sig. Att detta lika väl som arméns utveckling äro möjliga, bevisas av vad som skedde efter 1806, då vi trots de franska garnisonernas verksamhet tränade 200,000 man i stället för de 42,000, som vi voro tillåtna att behålla." En engelsk tidning säger beträffande Bernhardis bok: "Författaren törstar efter förberedelser i den mest storartade skala för ett framtida krig. Tyskland måste skaffa sig alla de krigsvapen, som blivit strängt förbjudna i fredsfördraget. Landets statsmän få icke tänka på annat än krig och det är ett faktum, att Bernhardi icke är ensam om dessa tankar."

Dr. Eva Harding, socialisternas kandidat i Kansas för senatorvärdigheten avled f. v. av hjärtfel.

Afrika och Europa.

Man försöker att få svart och vitt att leva tillsammans i fred, säger general Smuts.

"Jag bliver ofta tillfrågad om Afrikas framtid," sade general Smuts härförleden till en representant i Cape Town för London Daily Chronicle. "Det påminner mig om den franske ambassadören som, då han vid ett tillfälle sammanträffade med Katarina av Ryssland, på den tid då denna märkvärdiga härskarinna ännu var en ung kvinna, i sin dagbok nedskrev följande: "Vilken förfärlig framtid står skriven på den pannan!" Så är det också med detta land; man tror att vi ha en förfärlig framtid; att något förskräckligt skall hända oss.

"Nåja, vi hålla på med ett stort experiment. Vi försöka att få svart och vitt att leva tillsamman i fred, och att utarbeta en civilisation, som gör rättvisa åt dem båda.

"Vi vilja inte vara själviska, men vi önska hålla oss utanför den europeiske härvan. Frankrike vidtager, utan sina allierades samtycke, drastiska militära åtgärder emot Tyskland, beräknade, skulle man tro att förstöra den sista tillstymmelsen av regering och bringa det landet i samma situation som Ryssland. Ryssland angrips av Polen, som förklarat krig, för det är faktiskt vad det är. Här ha vi Polen förklarande krig emot Ryssland och uppehållet med utländska lån. Förut krossades Polen mellan Tyskland och Rysslands övre och undre kvarnstenar. I dag leda dess imperialistiska åtgärder till upprepandet av den gamla historien.

"I San Remo hållas konferenser för att återupptaga handeln med Ryssland, vilket säges vara en nödvändighet för Europas välfärd. Och i Polen för Pilsudski krig mot Ryssland, fastän stora delar av Polens folk svälter och härjas av tyfus. Vad är då Nationernas förbund till för, om det inte kan förhindra sådant.

Ni kan inte besegra Ryssland. Den läxan lärde redan Napoleon. Denikin och Kolchak ha senast lärt den. Pilsudski får snart lära den också. Då när Lenin och Trotsky marschera mot Warschau, kanske han vänder sig till Nationernas förbund om hjälp.

"Jag kan endast se kaos i allt detta. Gamla härskardömen ha försvunnit. Ryska kejsardömet är gånget, så är det tyska och det turkiska, och det britiska riket är gånget i den meningen att kolonierna eller underordnade nationer hänga sig fast vid en modernation. Men det gamla maskineriet finnes olyckligtvis ännu kvar. Det är frågan, att finna formler som passa till de nya förhållandena."

Torterad som slav i sex år hade kinesflickan Loi Mui i San Fransisco varit. Men f. v. lyckades hon rymma från sina plågoandar.

Sahit Dugley i Detroit, Mich. sålde en dag f. v. sin 14-åriga dotter till en gammal syrier, vilken tog henne med sig för att gifta sig med henne trots hennes motstånd. Tösen hade dock kurage nog att rymma samt söka skydd hos en amerikansk vännina.

Bildningsarbete i U. S.

Arbetarnas Bildningsförbud i Amerika är en i Chicago nystartad organisation.

Arbetarnas Bildningsförbund i Amerika, det svenska landsförbundet för bokförmedling, studie- och föreläsningsverksamheten, bildades å konstituerande möte den 11 juli i I. O. G. T. hall på Newport ave., Chicago. Vid mötet närvoro representanter från I. O. G. T. storloge av Ill., Skandinaviska Socialistförbundet av Amerika, Studieförbundet Verdandi, Svenska Studieförbudet, samt Chicago Sydsidas föreläsningsförening.

Från sympatiserande organisationer som på grund av de långa avstånden ej kunnat sända ombud, men som uttalade sig för anslutning, hade brev av godkännande ingått. Bland dessa voro österns Skandinaviska Storloge av I. O. G. T., Skandinaviska Föreläsningsföreningen i Seattle samt Nya Sverges Tryckeri och Förlagsförening i Worcester, Mass.

Det förslag till stadgar som utarbetats av de förberedande komité, vilken valdes då initiativet till förbundet togs å en studieledarkonferens i Chicago, antogs med några smärre ändringar och tillägg.

Förbundets säte förlades till Chicago, där en centralbyrå för förmedling av litteratur och föreläsningar kommer att upprättas.

I styrelsen för första året invaldes följande personer: Ordförande Axel G. S. Josephson, vice ordf. Gust L. Larson, protokollsekreterare Eric J. Ericson, korresponderande sekreterare Oscar W. Larson och kassör Chas. Swanson.

Förbundet kommer omedelbart att träda i förbindelse med de svenska bokförlagen för att om möjligt redan till hösten få hit en del litteratur för studiecirklar och föreningsbibliotek. Mötet beslutade även att om möjligt söka få till stånd ett officiellt organ för förbundet, men till dess så sker kommer det att använda sig av redan befintliga sådana, vilka arbeta för samma mål.

Italienskt "finansgeni."

En svartmuskig italienare gör på en ovanligt kort tid cirka ett dussin millioner.

För en kort tid sedan grundade en herre vid namn Charles Ponzi i Boston, Mass., en affär, som han kallade Securities Exchange Company. Han annonserade, att han ville garantera 50 procents vinst inom 90 dagar på pängar, som insattes hos honom. Tusentals människor anförtrodde sina besparingar åt honom i belopp växlande mellan $10 och $50,000. Härom dagen tillkännagav han, att han ämnade upphöra med affären, och följande dag skedde en rusning på hans kontor. Han betalte emellertid till fullo så många av kreditorerna, som han medhann under dagens lopp. Alla 90 dagar gamla reverser inlöste han enligt löfte med 50 procents ränta, och till personer, som ej haft sina pengar innestående hos honom så länge, han betalte de belopp, re insatt hos honom. De flesta insättare voro italienare. Ponzi visade för distriktsadvokaten Pelletier, som funnit saken något mystisk, att han hade nära 5 miljoner dollars i banker här i landet och över 8 miljoner i europeiska banker, och att hans skulder till insättare endast belöpte sig till 3 miljoner. På några få månader hade han genom skickligt manipulerande med de olika penningkurserna mellan Amerika och europeiska länder svingat sig upp från en fattig man till en miljonär och samtidigt hjälpt en mängd människor till storartade vinster. Emellertid synas ej ens de bäst underrättade männen inom postverket kunna riktigt fatta hur det gått till, att han såsom han själv uppgav, huvudsakligen genom användning av internationella brevsvarskuponger lyckats få ihop sådana stora summor, då dessa kuponger endast äro värda 5 cents stycket och ej tillräckligt många sålts här i landet för att motsvara de siffror han uppgivit.

Förenta Staternas regering begärde f. v., av britiska regeringen, att de beträffande oljefrågan skulle följa den öppna dörrens politik.

Kolstrejk.

I Illinois pågår kolstrejker, vilka hota att få en större omfattning om ej bilagda.

Under de senaste veckorna ha strejker förekommit vid flera kolgruvor i Illinois, så att nära hälften av gruvorna blivit stängda på grund av strejker, som icke blivit auktoriserade. För närvarande äro 20,000 gruvarbetare på strejk, varför kolproduktionen inom staten är ansenligt reducerad. Man befarar, att samtliga gruvor komma att stängas de närmaste dagarna.

Strejkarna äro dagarbetare, som fordra, att deras avlöning höjes från $1.50 till 2.50 om dagen. Operatörerna ha icke något emot att höja daglönen, men de ha regeringskontrakt med arbetarna, och dessa kontrakt gälla till 1922, anse de, att regeringen bör taga initativ i lönefrågan. De ha fördenskull hos president Wilson anhållit, att han må vidtaga sådana åtgärder, som kunna förhindra strejkernas spridning.

President Wilson har med anledning av denna hemställan anmodat chefen för arbetsdepartementets förliknings-byrå H. L. Kerwin att erbjuda medling i strejken. Denne kommer att utnämna en medlingskommission, vilken skall utan dröjsmål begiva sig till Springfield för att anställa undersökningar och vidtaga de åtgärder, som anses behövliga för att göra slut på strejkerna.

En annan sträjk inom stålindustrin är oundviklig, förklarade f. v. Inter-Church World Movement i New York, I en rapport avsänd till president Wilson förklara de, att beskyllningarna för bolsjevism under de sista sträjkerna voro ogrundade. Vidare påvisade de, att hälvten av arbetarna i United States Corporation arbetade 12 timmar om dagen, samt att arbetstimmarna under de sista tio åren förlängts i stället för förkortats.

Konstbevattningsproblem.

Irrigationskonventets samtliga funktionärer fingo bevittna ett praktiskt irrigationsföretag ute vid Lethbridge-Coaldale-slätten ,där vetet komme att giva 40 till 50 bushels per acre, och där 2 ton alfalfa per acre inbärgas vid första skörden. Om konstbevattningens möjlighet i Alberta höll Geo. G. Anderson ett intressant tal. Början med konstbevattning i Canada går tillbaka 20 år, då, C. P. R.-järnvägen anlade irrigation från St. Maryfloden Ett område av 82,000 acres bevattnades, och en skörd värderad till 34-500,000 inbergades därpå förlidet år. Omfattningen av konstbevattningssystemet i Canada är som följer: C. P. R.-järnvägen, 753,000 acres; Canada Land & Irrigation Co., 202,000 acres mindre företag, 150,000 acres. Nya områden i Alberta, som skola bevattnas äro; Lethbridge Southeastern 350,000 acres; Lethbridge Northern 150,000 acres; United Irrigation District 50,000 acres. Talaren framhöll möjligheten av att anlägga ett område av 1,500,000 underbevattning i sö-

Island söker Sverge.

Island önskar knyta förbindelser med Sverge, både vad kultur och handel beträffar.

Stockholm gästas för närvarande skriver Dagens Nyheter för den 28 juni av två högt betrodda isländska läkare och politici, chefen för Islands medicinalväsende, landfysikus G. Björnson, även alltingets talman, och distriktläkaren d:r Magnus Pjetursson. Vid ett samtal som Dagens Nyheters medarbetare hade med dem nyl. lämnade de en liten översikt av sin resa, ändamålet med sin resa, studiet av våra tuberkulosanstalter samt arbete på att på olika områden knyta närmare förbindelser mellan Island och Sverge. De båda isländska läkarna resa på uppdrag av sin regering för att studera tuberkulosfrågan, d:r Björnson i sin egenskap av medicinalstyrelsens chef och d:r Pjetursson som ledamot av den tuberkuloskomité vilken skall förbereda frågan om tuberkulosla gstiftning. Förslag till sådan lag skall nämligen framläggas av isländska regeringen till det allting som sammanträder i februari nästa år. D:r Björnson beklagar med anledning härav så mycket mera att den första nordiska tuberkuloskongressen, vilken var utsatt till 28 juli, blev inställd, som det första förhandlingsämnet på dess program just var frågan om tuberkulosla gstiftning.

Däremot är sanatoriefrågan redan tillfredsställande ordnad i Island genom modärna och tillräckliga sanatorielokaler och landet har i förhållande till sin befolkning lika många sanatorieplatser som de övriga nordiska länder i genomsnitt. Däremot ligger dispensärverksamheten på Island ännu i sin linda och det var just ett av ändamålen med resan att studera den svenska dispensärverksamheten, ett område på vilket Sverge, enligt d:r Björnsons mening, säkerligen intar den främsta patsen band nationerna. De båda främlingarna hade för övrigt redan på förmiddagen strax efter ankomsten till Stockholm under ledning av d:r Neander, sekreterare i nationalföreningen mot tuberkulos, besökt både Stockholms stads och Stockholms läns dispensär.

D:r Björnson och hans kollega komma att stanna här fram under den nu ingående veckan och under tiden kommer man att studera våra anstalter för vården av de lungsjuka och konferera med de ledande på detta område såväl angående den medicinska som den sociala delen av kampen mot tuberkulosen.

En annan sak liggande helt utanför denna fråga kommer emellertid även landfysikus Björnson att ägna uppmärksamhet. Det är de svenska vattenkraftstationerna. Han har redan tidigare på offentligt uppdrag här i landet studerat denna fråga och han kommer att använda även detta besök till att sammanträffa med våra vattenfalls- och kraftstationsexperter och eventuellt bese någon av de nyare an-

(Forts. å sid. 5.)

Polen har nu socialiststyre.

Vapenstillestånd nu ingånget mellan den polska hären och de ryska sovjettrupperna.

Den ryska bolsjevikarmé som sänts mot Polen, har visserligen mött kraftigt motstånd; men dess överlägsenhet i numerär, så väl som dess ledares skicklighet, har gjort den segerrik och kommit den att framtränga ända till Augustowo, tio mil från gränsen av Östra Preussen. Brittiska regeringen hade på de allierades vägnar varnat polackerna från anfall på ryssarna utan de allierades medgivande och pr trådlös telegrafi uppmanat ryssarna att ge polackerna vapenvila. Härpå svarade regeringen i Moskva, att den vore i stånd att ensam underhandla med Polen, som i sådant fall komme att få bättre villkor. Anhållan om vapenvila kom också från Polen, så snart den gamla regeringen avgått och en ny bildats den 23 dennes, med socialistpartiets ledare Ignaz Daszynski som biträdande premiärminister och bondepartiets ledare Vincent Witos som premiärminister. De övriga ministrarna äro furst Eugene Sapieha för utrikes ärenden, general Leszniewski krigsminister, Ladislas Grabski finansminister och Skuski inrikesminister. Den nya ministären är känd som en fredsministär med socialistisk färg. Bolsjevikregeringen medgav den begärda vapenvilan, sedan dess kavalleri övergått Niemen söder om Grodno, och en station på Brest-Litovsk-Baranowicz-banan utsågs till mötesplats för underhandlingar. Premiärministrarna Lloyd-George och Millerand började den 26 juli arrangera ett möte, på vilket förberedelser skola göras till allmänna fredsunderhandlingar mellan Ryssland och de ryska gränslinjerna. Det väntas att Polen, Finland, Estland, Litauen och mähända även Rumänien skola sända representanter, om en allmän fredskonferens hålles. Premiärministern Lloyd-George avreste den 27 juli till Boulogne för att konferera med franske premiärministern. Ryska bolsjevikregeringen hdae den 26 juli

NUTIDENS VÄRLDSKAMP OM OLJAN.

"Hela världen vet ju att framtiden tillhör den nation, som har den största tillgången på olja," yttrade den 27 mars 1920 Briand i deputeradekammaren.

RESUME I DAGENS NYHETER AV NIC BLEADEL.

Då amiral Fisher, en av de största sjömän sedan Nelson, första gången talade om olja, trodde man att han blivit galen. Var det icke det brittiska imperiet byggt på kol, som också hade tillförsäkrat Storbrittanien vägarna ut mot de stora marknaderna? Fisher upprepade dock i sina berömda, alltid korta och särpräglade brev till Times ständigt detsamma, att oljan inom loppet av några få år skulle revolutionera handeln och ändra hela krigföringen till sjös.

Nu finns det ingen som inte inser att den gamle amiralen hade rätt, och Briand säger endast vad alla statsmän tänka. Oljan visar sig nu som det modärna livets kostbaraste blod — det är på den en stats maritima och industriella oavhängighet beror. Man talar ofta om en ny diplomati och en ny värld, och det ligger också något i det. I den nya världen komma politikerna och finansmännen att vara mera intimt och mäktigt slutna till varandra än någonsin förr i historien, och medan diskussionen om Nationernas förbund som bäst pågår, tränger oljan in i den nya diplomatien som en dominerande faktor. För varje dag framträder detta allt tydligare. Vad är hela den turkiska fredstraktaten annat än oljepolitik, och vad annat än oljan är förklaringen till "den mexikanska villervallan", den persiska frågan, de engelsk-amerikanska motsättningarna?

Låt oss försöka att uppdra ett par av huvudlinjerna i det stora oljespelet.

Uttalande om "utlänningar."

På tal om utlänningar skriver red. Nils Gilligren i Seattle bl. a.:

"I dag finnes det i detta land cirka 16 mill. utrikes födda föräldrar till över 20 mill. infödda amerikanska barn. Över en tredjedel av Amerikas befolkning utgöres av immigranter och deras barn. Inför dessa siffror bör föraktfullt tal om "utlänningarna" tystna. Den återstående infödda vita befolkningen utgör cirka 52 miljoner, men inte en så förskräcklig hop mer heller, att det är en god grund för ett omättligt översitteri. Vad Amerikas civilisation beträffar, så är den, i likhet med Amerikas språk helt och hållet lånad från Europa. Engelska, spanska, portugisiska och franska äro europeiska språk. Det skadar inte att erinra sig detta i sina stilla stunder. Liksom att det är så gott som uteslutande immigranter, som brutit byggd i Amerika. Det färgade Amerika utgör 12 miljoner människor. Av alla infödda, vare sig de äro barn av immigranter eller påstå sig härstamma från Mayflower är, var 7:de människa neger.

Rörande rikedomarnas splittring genom arv, framhålles att denna är fortgående. I Europa har man förhindrat detta genom fideikommissinrättningen: I Amerika ersättes denna av att förmögenheten lämnas odelad i "trust," varifrån den älste sonen får läjonparten. Så fick den med Titanic förolyckade John Jacob Astors älste son 80 miljoner och den yngre 4 miljoner. Avsikten är att bevara släktens huvudman rik. Annars sörjer naturen för, att John D. Rockefellers förmögenhet skulle skingras som agnar för vinden på få generationer. Det är nämligen sörjt för, att inte ens de högsta träd växa upp i himlen."

1

Mexiko ar omkring fyra gånger så stort som Frankrike, men befolkningen uppgår endast till mellan 15 och 16 miljoner. Det är allmänt känt att detta land huvudsakligen producerar olja och banditer. Kunde banditväsendet inskränkas och dreves oljeproduktionen rationellt, skulle Mexiko vara ett av världens rikaste länder. Olyckan är emellertid att det existerar ett intimt samband mellan oljan och banditerna.

En naiv tidningsläsare undrade för någon tid sedan varför ingen nation i världen ville åta sig mandatet över Armenien, då det annars är en sådan tävlan att försäkra sig om intressesfärer i andra delar av det gamla turkiska riket. Förklaringen är emellertid enkel nog. Armenien har det stora felet att sakna oljefält. Därför är det ingen som intresserar sig för det, därav dess armod. Med Mexiko är förhållandet däremot det omvända. Dess olycka, "det mexikanska kaos," daterar sig från den tid då amerikanerna 1901 upptäckte de stora oljeförekomsterna omkring Tampico.

Från denna tidpunkt steg produktionen starkt. År 1901 uppgick den till 10,345 barrels, 1911 hade man kommit upp till 12½miljoner och 1918 drygt 64½miljoner. Ja, man anser att ett rationellt utnyttjande skulle frambringa 250 miljoner barrels, det vill säga omkring hälvten av hela världens produktion år 1917. Så gott som all Mexikos olja exporteras, det är utländska bolag som driver industrien, i vilka amerikanerna, enligt The Statist, ha satsat 300 miljoner och engelsmännen 200 miljoner pund.

Den stora fråga som framkallat de ideliga revolutionerna i Mexiko och bragt landet i ständig konflikt med Förenta staterna är denna: vem äger Mexikos olja?

Under den långa period presidenten Diaz med ett par års avbrott regerade landet (1876—1911) erkände lagstiftningen upprepade gånger att den som ägde den övre jordskorpan också ägde den underjordiska oljan. Diaz tillät således främmande kapital att köpa oljeförande marker eller arrendera rätten att pumpa oljan och uppmuntrade till och med härtill. Industrien betalade endast de sedvanliga skatter, som pålagts alla företag. Det var därför icke underligt att Diaz enligt de främande syndikatens uppfattning var en beundransvärd regent. Den nästa presidenten Madero, började emellertid så smått slå in på en något annorlunda politik, men landet var plågat av revolutionär oro tills Carranza i december 1915 blev president. Härmed började ett nytt avsnitt i den mexikanska oljans historia. Den 5 februari antogs i Quereatoro en författning, vars artikel 27 förklarade oljan för nationens oavhängiga egendom. Koncessioner kunde ges endast till mexikanska medborgare, mexikanska bolag eller till främmande, som gingo in på att bli betraktade som mexikaner, det vill säga som avstodo från rätten att påkalla sin regerings beskydd i frågor angående dessa koncessioner. Främmande bolag utestängdes från möjlighet att förvärva sig egendomsrätt. (Forts. i nästa nr.)

Miss Milicent Kelly i Canton, Ohio, blev en dag f. v. berövad sitt hår under sömnen. Tjuven inträdde genom ett fönster samt klippte hennes fagra hår.

Få vi bildöverföring på trådlös väg?

En ung dansk urmakare vid namn Th. Andersen har uppfunnit en metod, varigenom bilder kunna telegraferas både pr tråd och trådlöst praktiskt taget väriden runt.

Ingeniören myntmästaren H. C. Nilsen, som är en av dem som särskilt intresserat sig för bildöverföringsproblemet och som anses för särdeles sakkunnig på detta område, förklarar, att Andersens metod har mycket stora praktiska fördelar. De apparater, som behövas, äro en mycket enkel konstruktion och mycket lätta att använda. Hela systemet är så lätt och enkelt att övning i såväl avsändning som mottagning uppnås mycket snabbt.

Själva den elektriska överföringen av bildens delar försiggår på ett sätt, som gör det helt likgiltigt om man har tråd till förfogande eller ej. Enligt ingeniör Nilsen är det omöjligt att komma längre i enkelhet.

Uppfinningen torde helt säkert få stor praktisk betydelse särskilt beträffande porträtt och andra bilder till tidningar och för maskin- och apparatteckningar för patentbeskrivning. Genom en vidare utveckling av metoden kommer man otvivelaktigt att med stor säkerhet och utan stora kostnader kunna överföra även mycket komplicerade flerfärgade bilder.

Uppfinnaren vill ännu icke uttala sig beträffande uppfinningens detaljer. Han meddelar endast, att han i svängningar, vilket utgör grunden för den tyske professorn Korns bildöverföring, har valt ett system av särskilda signaler, som kunna avsändas med liktartad strömstryrka och sålunda avpassade alltid kunna avsändas med de apparater, som användas för avsändning av vanliga telegram.

Politiken förklarar sig ämna publicera en bild av en ung dam, vars porträtt telegraferats från Jylands västkust och en bild av rikskansler Bauer som telegraferats från eBrlin.

I de internationella kappseglingarna avgick den amerikanska båten "Resolute," som vinnare efter att ha vunnit tre av de fem tävlingarna. Ägaren av den besegrade båten "Shamrock," Sir Thomas Lipton, tog nederlaget som en god sportsman egnar och anstår samt erkände oförbehållsamt, att "Resolute" var en bättre seglare än "Shamrock" samt gav därjämte ett vackert erkännande åt besättningen på "Resolute," vilken består uteslutande av i U. S. bosatta skandinaver, 19 norrmän, 7 svenskar och 1 dansk, alla amerikanska medborgare. "De skötte sig utmärkt hela tiden och man kan inte göra en enda anmärkning mot dem. De äro födda seglare. Deras sätt att manövrera båten vid de kritiska ögonblicken och den precision, de ådagalade i allt sitt arbete, var något rent av underbart att se på." Detta vackra erkännande gav Sir Lipton besättningen å den segrande medtäv-